

OPGAVE 1 (vægtning 10%)

Sæt kryds ved de korrekte svar/udsagn. Der kan være et eller flere korrekte svar/udsagn for hvert spørgsmål. Besvarelsen af spørgsmålet skal være helt korrekt for at tælle med som rigtig besvarelse. F.eks. tæller et ud af to krydser som forkert besvarelse.

1. Hvilke(t) af følgende udsagn om Advokatnævnet er korrekt(e)?	
a) Advokatnævnet er oprettet af Justitsministeriet.	
b) Advokatnævnet kan meddele påbud.	
c) Advokatnævnet består af 6 dommere, 6 advokater og 6 personer, der ikke må være advokater.	
d) Advokatnævnet kan midlertidigt fratage retten til at udøve advokatvirksomhed.	

2. Hvilke(t) af følgende krav gælder til en advokats garantistillelse?	
a) Garantiselskabet hæfter som selvskyldner direkte overfor advokatens klienter for dækning af det økonomiske tab, som klienten har lidt ved, at advokaten eller advokatens personale uretmæssigt har brugt midler, der var betroet advokaten i dennes egenskab af advokat.	
b) Summen på garantien skal være på mindst 2,5 millioner kroner.	
c) Garantien skal dække i mindst 6 år efter ophør af den danske advokatbeskikkelse.	
d) Det skal udtrykkeligt fremgå af garantien, at den kun kan bringes til ophør, hvis garantiselskabet giver underretning herom til Advokatrådet.	

3. Hvilke(t) af følgende udsagn er korrekt(e)?	
a) En advokat må påtage sig en sag for en klient efter anmodning fra en anden advokat på klientens vegne.	
b) En advokat må ikke påtage sig en sag for en klient, der skylder en anden advokat betaling for salær.	
c) En advokat må ikke ophøre med at udføre en sag, hvis klienten ikke rettidigt og uden skadevirkning kan søge anden juridisk bistand.	
d) En advokat skal efter afslutning af en sag opbevare sagens akter i en passende periode.	

4. I hvilke(t) tilfælde er advokater omfattet af hvidvaskloven, når de yder rådgivning om eller udførelse af transaktioner for deres klienter?	
a) Ved køb og salg af fast ejendom eller virksomheder.	
b) Ved køb af løsøre til en værdi af over 50.000 kr.	
c) Ved åbning eller forvaltning af bankkonti eller værdipapirdepoter.	
d) Ved alle former for transaktioner som EU har kategoriseret som højrisikotredjelande.	

5. Hvad betyder forbuddet mod henvisningshonorarer for en advokat?	
a) Advokaten må ikke modtage et vederlag for at henvise en klient til en anden rådgiver.	
b) Advokaten må ikke betale et vederlag for at få en klient henvist fra en anden rådgiver.	

6. Hvornår er en advokat forpligtet til at gennemføre kundekendskabsprocedure(r)?	
a) Ved etablering af en forretningsforbindelse.	
b) En gang om året.	
c) På det tidspunkt hvor kundens årlige omsætning overstiger 5 mio. kr.	
d) Ved mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.	

7. Hvornår har en advokat undersøgelsespligt efter hvidvaskloven?	
a) Når transaktionen foretages i et usædvanligt mønster.	
b) Når transaktionen sker til et land, som EU har kategoriseret som højrisikotredjeland.	
c) Når der er tale om en usædvanlig aktivitet, der ikke har et åbenbart økonomisk eller lovligt formål.	
d) Når transaktionen har en værdi over 1 mio. kr. eller et tilsvarende beløb.	

8. Hvilke(t) af følgende udsagn om valuta og klientbankkonti er korrekt(e)?	
a) En klientbankkonto skal føres i danske kroner.	
b) Enhver indbetaling til klientbankkonto skal omveksles til danske kroner.	
c) En klientbankkonto må kun have indestående i én valuta.	
d) Eventuelt kurstab på omvekslede beløb skal bæres af klienten eller anden berettiget person, når advokaten forinden omveksling har oplyst klienten herom.	

9. Advokat Andersen har oprettet en separat klientbankkonto med vedtegning ”Bent Brorsen ApS”, og har identificeret eneindehaver af selskabet, Bent Brorsen, over for banken. Hvem kan disponere over indeståendet?	
a) Advokat Andersen.	
b) Bent Brorsen ApS, da indeståendet tilhører selskabet.	
c) Bent Brorsen som reel ejer.	

10. Hvornår er en advokat forpligtet til at oprette en separat klientbankkonto?	
a) Aldrig – klientmidlerne kan stå på samleclientbankkontoen.	
b) Når der indestår mere end 750.000 kr. på én sag.	
c) Når advokaten er bobestyrer i et dødsbo.	
d) Når advokaten skal stifte et aktie-, anparts- eller partnerselskab.	

OPGAVE 2 (Vægtning 40 %)

Advokat Arne Ask, der er ansat i et mellemstort dansk advokatfirma, beskæftiger sig hovedsageligt med at rådgive danske erhvervsvirksomheder. Arne Ask ydede løbende advokatbistand til bl.a. Handelsselskabet A/S.

Eneaktionæren i Handelsselskabet A/S, som Arne Ask har kendt i mange år, ønskede på et tidspunkt at træde tilbage fra sin post som bestyrelsesformand i selskabet, og han spurgte Arne Ask, om han ville påtage sig opgaven. Det ville Arne Ask gerne, og Arne Ask er nu registreret som bestyrelsesformand i Handelsselskabet A/S.

Under et bestyrelsesmøde i Handelsselskabet A/S blev det enstemmigt besluttet, at den administrerende direktør, Jens Jensen, skulle bortvises, fordi der efter en usammenhængende henvendelse fra en whistleblower var opstået mistanke om, at Jens Jensen havde modtaget returkommission. Efter bestyrelsesmødet blev Jens Jensen tilkaldt. Arne Ask, der inden Jens Jensen kom ind i lokalet, diskret havde sat sin mobiltelefon til at lydoptage, oplyste indledningsvis:

”Jens, det er min vurdering som advokat, at du har modtaget returkommission, og at du derved ikke blot har handlet klart strafbart, men også væsentligt har misligholdt dine pligter som administrerende direktør. Hvis du ikke med det samme erkender, at du er kriminel, vil jeg uden videre indgive politianmeldelse. Det kan du dog slippe for, men kun, hvis du straks accepterer en aftale om, at ansættelsesforholdet ophører med omgående virkning, og på vilkår om, at ingen af parterne har krav mod hinanden i den anledning. Vi vil helst slippe for at skulle hænge beskidt vasketøj til tørre!”

Arne Ask havde på advokatfirmaets brevpapir formuleret en kortfattet fratrædelsesaftale, som Jens Jensen blev præsenteret for. Jens Jensen læste fratrædelsesaftalen, hvorefter han rev den over og oplyste, at han ikke ville acceptere noget som helst, før han havde talt med en advokat. Jens Jensen forlod herefter lokalet. Arne Ask, der havde håbet at få en ubetinget tilståelse, afbrød og slettede optagelsen, da Jens Jensen havde forladt lokalet.

1. Analysér og vurder, i hvilket omfang advokat Arne Ask har handlet i strid med reglerne for advokaters adfærd. (Vægtning 60 %)

Dagen efter blev Arne Ask kontaktet af Birte Bøg, der havde overtaget den daglige ledelse af Handelsselskabet A/S. Birte Bøg bad Arne Ask om at bistå med at inddrive en fordring hos en kunde, Indkøbssamarbejdet ApS, der ikke ville betale et forfaldent fakturakrav, idet kunden hævdede, at den fakturerede vare ikke var kommet frem. Birte Bøg oplyste også, at der var sendt to fakturarykkere, som hun efterfølgende sendte kopi af til Arne Ask.

Arne Ask påtog sig sagen, og bad sin sekretær om straks at sende inkassoskrivelse med trussel om indberetning til RKI (et register over dårlige betalere) til Indkøbssamarbejdet ApS.

Flere uger senere modtog Arne Ask en e-mail fra Indkøbssamarbejdet ApS, der bestred at være noget beløb skyldig, da den fakturerede vare ikke var kommet frem. Arne Ask forelagde mailen

for Birte Bøg, som senere på dagen meddelte, at fragtmanden på forespørgsel havde oplyst, at varen var bortkommet før levering.

2. Analysér og vurder, i hvilket omfang advokat Arne Ask har handlet i strid med reglerne for advokaters adfærd. (Vægtning 40 %)

OPGAVE 3 (Vægtning 20 %)

Advokat Søren Skriver er partner hos advokatfirmaet Retvisende Advokater I/S i Køge.

Peter Petersen er en af Søren Skrivers venner "fra gamle dage". Peter Petersen er i dag involveret i en række aktiviteter i byen. Han er 50 % medejer af tre kiosker (den anden ejer er en person ved navn Hans Hansen), som drives gennem Centrumkioskerne ApS. Peter Petersen har desuden netop etableret et ejendomsselskab, som har til formål at udvikle et nyt boligområde tæt på stranden, med det formål senere at sælge de nye boliger til privat beboelse. Ejendomsselskabet er et aktieselskab ved navn Sunshine A/S, som Peter Petersen også ejer sammen med Hans Hansen, således at hver ejer 50 %.

Søren Skrivers advokatfirma er sponsor for den lokale fodboldklub, og til et sponsorarrangement den 23. marts 2023 møder han Peter Petersen. Peter Petersen fortæller Søren Skriver, at han nok "inden så længe" har brug for advokatbistand, da han gerne vil "have styr på de forskellige virksomheder", han ejer. Søren Skriver siger, at det vil han selvfølgelig gerne hjælpe med, når den tid kommer.

Den 24. april 2023 holder Søren Skriver møde med Peter Petersen og Hans Hansen, som siger de gerne vil have bistand til at stifte et aktieselskab. Selskabet skal hedde Megadrive A/S. Aktionærer i det nystiftede selskab skal være følgende: Sunshine A/S skal eje 50 %, Centrumkioskerne ApS skal eje 20 % og Peter Petersen og Hans Hansen samt en fælles ven ved navn Bent Bentsen skal hver eje 10 %. På mødet fortæller Hans Hansen, at han har fast bopælsadresse på Gibraltar, og kun er i Køge ind imellem grundet de forretninger, han er involveret i. Søren Skriver siger ja til at udføre opgaven. Søren Skriver mener dog at kunne huske, at Gibraltar er på Europa Kommissionens liste over højrisikotredjelande, og da han senere den samme dag tjekker det, viser det sig, at han husker rigtigt.

På mødet bliver det også aftalt, at Søren Skriver fremadrettet skal tage sig af alle advokatopgaver vedrørende Megadrive A/S. Den 12. maj 2023 registrerer Søren Skriver det nye aktieselskab Megadrive A/S hos Erhvervsstyrelsen.

1. Var Søren Skriver forpligtet til at gennemføre kundekendingsprocedure i henhold til hvidvaskloven, og i givet fald overfor hvem, hvornår og hvordan? (Svaret skal begrundes)

OPGAVE 4 (vægtning 30 %)

Advokaterne Sabrina Sogn og Per Påske besluttede i sommeren 2023 at opløse deres fælles advokatinteressentskab, hvor de havde drevet en alsidig forretning med sædvanligt klientbogholderi gennem mange år. Herefter ville Per Påske pr. 1. oktober deponere advokatbeskikkelsen og gå på pension, mens Sabrina Sogn ville starte for sig selv samme dato.

Sabrina Sogns hensigt var at trappe ned til en tre eller fire dages arbejdsuge og kun beskæftige sig med udvalgte sagstyper. Hun forventede mestendels at påtage sig større straffesager, og ville f.eks. helt undgå sager omfattet af hvidvaskloven. Sabrina Sogn ville selv varetage alle opgaver i det nye firma, herunder også bogføringen.

1. Hvilke muligheder har Sabrina Sogn i henhold til klientkontovedtægten, hvis hun ønsker at undgå at skulle føre klientkontobogholderi på alle årets hverdage, og hvordan skal hun i givet fald indrette sig? (Svaret skal begrundes, vægtning 20 %)

Interessentskabet blev afviklet som planlagt, og første dag i det nye firma udarbejdede Sabrina Sogn en faktura til Jette Jespersen A/S vedrørende en verserende forsikringssag. Der skulle udtages stævning, når denne var godkendt af klienten, og hvis selskabet i øvrigt indbetalte det depositum, som Sabrina Sogn havde besluttet sig for at opkræve. Fakturateksten lød:

Acontosalær for perioden 01.06.2023-30.09.2023; juridiske undersøgelser, deltagelse i forligsforhandlinger, korrespondance og telefoniske drøftelser	20.000 kr.
Depositum	50.000 kr.
Retsafgift	3.000 kr.
<u>Moms</u>	<u>5.000 kr.</u>
I alt	78.000 kr.

Den 10. oktober 2023 blev Sabrina Sogn kontaktet af det offentlige, som gerne ville udbetale honorar på 48.500 kr. for en straffesag afsluttet tidligere på året, hvor hun havde været forsvarer for Georg Gormsen. Sabrina Sogn oplyste kontonummeret på sin nye driftskonto i Lokalbanken. Dagen efter kunne hun konstatere, at der fra det offentlige var indbetalt i alt 70.000 kr., og at hun udover salæret således også havde modtaget et erstatningsbeløb på 21.500 kr. til Georg Gormsen for uberettiget fængsling.

Samtidig kunne hun for så vidt angår samle klientbankkontoen konstatere, at

- Jette Jespersen A/S den 11. oktober 2023 havde indbetalt 73.000 kr. med beskeden "Depositum retsafgift mv",
- Lokalbanken den 11. oktober 2023 havde hævet et "kontooprettelsesgebyr" på 800 kr.

2. Hvordan skulle Sabrina Sogn den 11. oktober 2023 forholde sig i anledning af de nævnte bevægelser på henholdsvis driftskontoen og samle klientbankkontoen? (Svaret skal begrundes, vægtning 60 %)

3. Giv en redegørelse for, hvilken klientkontoerklæring Sabrina Sogn henholdsvis Per Påske skal indgive til Advokatrådet for hele eller dele af 2023, og hvornår erklæringerne skal indgives? (Vægtning 20 %)

RETTEVEJLEDNING

OPGAVE 1 (overordnet vægtning 10%)

Sæt kryds ved de korrekte svar/udsagn. Der kan være et eller flere korrekte svar/udsagn for hvert spørgsmål. Besvarelsen af spørgsmålet skal være helt korrekt for at tælle med som rigtig besvarelse. F.eks. tæller et ud af to krydser som forkert besvarelse.

1. Hvilke(t) af følgende udsagn om Advokatnævnet er korrekt(e)?	
a) Advokatnævnet er oprettet af Justitsministeriet.	
b) Advokatnævnet kan meddele påbud.	x
c) Advokatnævnet består af 6 dommere, 6 advokater og 6 personer, der ikke må være advokater.	
d) Advokatnævnet kan midlertidigt frakende retten til at udøve advokatvirksomhed.	x

2. Hvilke(t) af følgende krav gælder til en advokats garantistillelse?	
a) Garantiselskabet hæfter som selvskyldner direkte overfor advokatens klienter for dækning af det økonomiske tab, som klienten har lidt ved, at advokaten eller advokatens personale uretmæssigt har brugt midler, der var betroet advokaten i dennes egenskab af advokat.	x
b) Summen på garantien skal være på mindst 2,5 millioner kroner.	
c) Garantien skal dække i mindst 6 år efter ophør af den danske advokatbeskikkelse.	
d) Det skal udtrykkeligt fremgå af garantien, at den kun kan bringes til ophør, hvis garantiselskabet giver underretning herom til Advokatrådet.	x

3. Hvilke(t) af følgende udsagn er korrekt(e)?	
a) En advokat må påtage sig en sag for en klient efter anmodning fra en anden advokat på klientens vegne.	x
b) En advokat må ikke påtage sig en sag for en klient, der skylder en anden advokat betaling for salær.	
c) En advokat må ikke ophøre med at udføre en sag, hvis klienten ikke rettidigt og uden skadevirkning kan søge anden juridisk bistand.	x
d) En advokat skal efter afslutning af en sag opbevare sagens akter i en passende periode.	x

4. I hvilke(t) tilfælde er advokater omfattet af hvidvaskloven, når de yder rådgivning om eller udførelse af transaktioner for deres klienter?	
a) Ved køb og salg af fast ejendom eller virksomheder.	x
b) Ved køb af løsøre til en værdi af over 50.000 kr.	
c) Ved åbning eller forvaltning af bankkonti eller værdipapirdepoter.	x
d) Ved alle former for transaktioner som EU har kategoriseret som højrisikotredjelande.	

5. Hvad betyder forbuddet mod henvisningshonorarer for en advokat?	
a) Advokaten må ikke modtage et vederlag for at henvise en klient til en anden rådgiver.	x
b) Advokaten må ikke betale et vederlag for at få en klient henvist fra en anden rådgiver.	x

6. Hvornår er en advokat forpligtet til at gennemføre kundekendskabsprocedure(r)?	
a) Ved etablering af en forretningsforbindelse.	x
b) En gang om året.	
c) På det tidspunkt hvor kundens årlige omsætning overstiger 5 mio. kr.	
d) Ved mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.	x

7. Hvornår har en advokat undersøgelsespligt efter hvidvaskloven?	
a) Når transaktionen foretages i et usædvanligt mønster.	x
b) Når transaktionen sker til et land, som EU har kategoriseret som højrisikotredjeland.	
c) Når der er tale om en usædvanlig aktivitet, der ikke har et åbenbart økonomisk eller lovligt formål.	x
d) Når transaktionen har en værdi over 1 mio. kr. eller et tilsvarende beløb.	

8. Hvilke(t) af følgende udsagn om valuta og klientbankkonti er korrekt(e)?	
a) En klientbankkonto skal føres i danske kroner.	
b) Enhver indbetaling til klientbankkonto skal omveksles til danske kroner.	
c) En klientbankkonto må kun have indestående i én valuta.	x
d) Eventuelt kurstab på omvekslede beløb skal bæres af klienten eller anden berettiget person, når advokaten forinden omveksling har oplyst klienten herom.	x

9. Advokat Andersen har oprettet en separat klientbankkonto med vedtegning ”Bent Brorsen ApS”, og har identificeret eneindehaver af selskabet, Bent Brorsen, over for banken. Hvem kan disponere over indeståendet?	
a) Advokat Andersen.	x
b) Bent Brorsen ApS, da indeståendet tilhører selskabet.	
c) Bent Brorsen som reel ejer.	

10. Hvornår er en advokat forpligtet til at oprette en separat klientbankkonto?	
a) Aldrig – klientmidlerne kan stå på samleklientbankkontoen.	
b) Når der indestår mere end 750.000 kr. på én sag.	
c) Når advokaten er bobestyrer i et dødsbo.	x
d) Når advokaten skal stifte et aktie-, anparts- eller partnerselskab.	

OPGAVE 2 (overordnet vægtning 40 %)

SPØRGSMÅL 1 (vægtning 60 %)

Analysér og vurder, i hvilket omfang advokat Arne Ask har handlet i strid med reglerne for advokaters adfærd.

Minimumsbesvarelse

Besvarelsen skal behandle Arne Asks adfærd som bestyrelsesformand over for en ansat i Handelsselskabet A/S og om Arne Ask gik videre end berettiget varetagelse af klientinteresser: trussel om politianmeldelse, lydoptagelse, anden advokat. AER artikel 41 er sålydende:

”En advokat må ikke ved udførelse af en sag gå videre, end berettigede hensyn til varetagelse af klientens interesser tilsiger.

Stk. 2. Advokaten må ikke foretage unødige retsskridt eller søge klientens interesser fremmet på utilbørlig måde.”

Trussel om politianmeldelse

Minimumsbesvarelsen skal analysere og vurdere, om det er berettiget eller i strid med god advokatskik at true med at indgive politianmeldelse og med bortvisning i situationen.

Besvarelsen skal vurdere og dermed konkludere, at adfærden er i strid med god advokatskik, idet Arne Ask lægger et utilbørligt pres på Jens Jensen ved – trods whistleblowerhenvendelsen, men på et ikke nærmere dokumenteret grundlag – at true med politianmeldelse og bortvisning. Beskyldningen om, at Jens Jensen har modtaget returkommission, er alvorlig, og truslen om politianmeldelse og bortvisning er indgribende for Jens Jensen. Der er ikke et behov for, at sagen afklares under netop dette møde. Derimod er der behov for, at forholdet undersøges. Arne Ask går videre end berettigede hensyn tilsiger, da han truer med politianmeldelse uden at undersøge, om der er et rimeligt grundlag herfor.

Lydoptagelse

AER artikel 44 er sålydende:

”En advokat må ikke optage eller medvirke til optagelse af telefonsamtaler eller andre kommunikationer på lydbånd eller lignende, uden at den anden part eller de andre deltagere har samtykket i optagelsen.”

Minimumsbesvarelsen skal vurdere, at lydoptagelsen er i strid med god advokatskik. Det ændrer ikke herpå, at Arne Ask sletter optagelsen efterfølgende, fordi han ikke fik det bevis, han håbede på.

Anden advokat

AER artikel 44 er sålydende:

”En advokat må ikke modvirke tilkaldelse af en anden advokat og bør efter omstændighederne opfordre modparten til at søge advokat.”

Det forhold, at Jens Jensen har oplyst, at han ikke kan acceptere noget som helst, før han har talt med en advokat, giver anledning til at analysere og vurdere, om Arne Ask modvirker antagelse af advokat.

Besvarelsen skal indeholde analyse og vurdering af, om Arne Ask efter omstændighederne burde opfordre Jens Jensen til at antage advokat.

Hvis besvarelsen konkluderer, at Arne Ask modvirker tilkaldelse af advokat, og/eller at han efter omstændighederne bør opfordre til at søge advokat, skal det konkluderes, at han også i den forbindelse handler i strid med god advokatskik. Konklusionen er dog ikke afgørende.

Den gode besvarelse

Den gode besvarelse kan nævne, at det er i strid med god advokatskik at true med f.eks. en politianmeldelse, hvis ikke advokaten har til hensigt at gennemføre det skridt, der trues med. Det er ikke muligt ud fra opgaveteksten at fastslå, om Arne Ask havde til hensigt at politianmelde Jens Jensen.

Den gode besvarelse kan diskutere om adfærden skal bedømmes efter retsplejelovens § 126, stk. 1, stk. 4 eller om adfærden eventuelt falder helt uden for retsplejelovens § 126. Det bør konkluderes, at adfærden skal bedømmes efter retsplejelovens § 126, stk. 1, idet Arne Ask fremstår som advokat for Jens Jensen. Det fremgår, at Arne Ask præsenterer sig som advokat, at han udleverer en fratrædelsesaftale og et bortvisningsbrev, der begge er skrevet på advokatfirmaets brevpapir, og at han fremkommer med en vurdering som advokat.

SPØRGSMÅL 2 (Vægtning 40 %)

Analysér og vurder, i hvilket omfang advokat Arne Ask har handlet i strid med reglerne for advokaters adfærd.

Minimumsbesvarelse

Besvarelsen skal behandle at fordringen tages til inkasso, herunder med trussel om indberetning til RKI.

Arne Ask har påtaget sig at inddrive en fordring, der er bestridt, og det får Arne Ask besked om. Det fremgår ikke af opgaveteksten, at der er afgivet påkrav, der opfylder kravene i inkassolovens § 10, herunder betalingsfrist på mindst 10 dage fra afsendelsen af påkravet. Det skal herefter lægges til grund, at betingelserne for at tage fordringen til inkasso ikke er opfyldt, og at Arne Ask af den grund har tilsidesat god advokatskik.

Da fordringen er bestridt, skal Arne Ask forholde sig til indsigelsen. Det gør Arne Ask ikke, hvilket også er i strid med god advokatskik.

I inkassoskrivelsen trues med indberetning til RKI. Det er i strid med god advokatskik – selv, hvis Arne Ask havde forholdt sig til indsigelsen. Dette følger af praksis fra Advokatnævnet.

OPGAVE 3 (overordnet vægtning 20 %)

SPØRGSMÅL 1

Var Søren Skriver forpligtet til at gennemføre kundekendskabsprocedure i henhold til hvidvaskloven, og i givet fald overfor hvem, hvornår og hvordan? (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse

Uddrag af hvidvaskloven:

”§ 1. Denne lov finder anvendelse på følgende virksomheder og personer, herunder filialer, distributører og agenter af disse her i landet:

1) [...]

13) Advokater,

a) når de yder bistand ved rådgivning om eller udførelse af transaktioner for deres klienter i forbindelse med

i) køb og salg af fast ejendom eller virksomheder,

ii) forvaltning af klienters penge, værdipapirer eller andre aktiver,

iii) åbning eller forvaltning af bankkonti eller værdipapirdepoter,

iv) tilvejebringelse af nødvendig kapital til oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder eller

v) oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder, fonde m.v., eller

b) når de på en klients vegne og for dennes regning foretager en finansiell transaktion eller en transaktion vedrørende fast ejendom.

[...]

§ 10. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal gennemføre kundekendskabsprocedurer, jf. §§ 11-21, når

1) de etablerer en forretningsforbindelse, en kundes relevante omstændigheder ændrer sig, og i øvrigt på passende tidspunkter, herunder når virksomheden eller personen i løbet af det relevante kalenderår er juridisk forpligtet til at kontakte kunden med henblik på at undersøge enhver relevant oplysning vedrørende den eller de reelle ejere,

2) de udfører en enkeltstående transaktion på

a) mindst 15.000 euro, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet,

b) mere end 1.000 euro i form af en pengeoverførsel, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet,

c) 500 euro eller derover ved valutaveksling herunder veksling mellem virtuel valuta og fiatvaluta, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, eller

d) 1.000 euro eller derover ved veksling mellem en eller flere typer af virtuel valuta, overførsel af virtuel valuta eller tjenester relateret til udstedelse af virtuel valuta, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet,

3) de i forbindelse med udbud af spil modtager indsatser, udbetaler gevinster eller begge dele på mindst 2.000 euro, hvad enten transaktionen sker på én gang eller som flere transaktioner, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet,

4) der er mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, uanset at betingelserne i nr. 2 og 3 ikke er opfyldt, eller

5) der er tvivl om, hvorvidt tidligere indhentede oplysninger om kundens identitet er korrekte eller tilstrækkelige.

§ 11. Kundekendskabsprocedurer omfatter følgende:

1) Virksomheden eller personen skal indhente kundens identitetsoplysninger.

a) Er kunden en fysisk person, skal identitetsoplysninger omfatte navn og cpr-nummer el.lign., hvis den pågældende ikke har et cpr-nummer. Har den pågældende ikke et cpr-nummer el.lign., skal identitetsoplysninger omfatte fødselsdato.

b) Er kunden en juridisk person, skal identitetsoplysninger omfatte navn og cvr-nummer el.lign., hvis den juridiske person ikke har et cvr-nummer.

2) Virksomheden eller personen skal kontrollere kundens identitetsoplysninger på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde. Ved pålidelig og uafhængig kilde forstås eksempelvis elektroniske identifikationsmidler, relevante tillidstjenester eller enhver anden sikker form for fjernidentifikationsproces eller elektronisk identifikationsproces, der er reguleret, anerkendt, godkendt eller accepteret af de kompetente nationale myndigheder.

3) Virksomheden eller personen skal indhente identitetsoplysninger på den eller de reelle ejere og gennemføre rimelige foranstaltninger for at kontrollere den eller de reelle ejeres identitet, således at virksomheden eller personen med sikkerhed ved, hvem den eller de reelle ejere er. Er kunden en juridisk person, herunder fonde, eller en ikkejuridisk person, herunder en trust eller et lignende juridisk arrangement, skal der herunder gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge den juridiske persons ejer- og kontrolstruktur. Er den reelle ejer en begunstiget af en trusts eller et lignende juridisk arrangements formue, jf. § 2, nr. 9, litra b, nr. iv, eller en fonds eller et lignende juridisk arrangements formue, jf. § 2, nr. 9, litra c, skal virksomheden eller personen træffe de foranstaltninger, der er nævnt i 1. pkt., senest på det tidspunkt, hvor udbetalingen finder sted, eller hvor modtageren udøver sin ret. Identificeres den daglige ledelse som den reelle ejer, skal virksomheden eller personen træffe de nødvendige rimelige foranstaltninger for at kontrollere identiteten af den eller de fysiske personer, der udgør kundens daglige ledelse, jf. § 2, nr. 9, litra a, nr. ii. Virksomheden eller personen skal opbevare oplysninger om de iværksatte foranstaltninger og om eventuelle opståede vanskeligheder under udførelsen af kontrollen.

4) Virksomheden eller personen skal vurdere og hvor relevant indhente oplysninger om forretningsforbindelsens formål og tilsigtede beskaffenhed.

5) Virksomheder og personer skal løbende overvåge en etableret forretningsforbindelse. Transaktioner, der gennemføres som led i en forretningsforbindelse, skal overvåges for at sikre, at transaktionerne er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden og kundens forretnings- og risikoprofil, herunder om nødvendigt midlernes oprindelse. Dokumenter, data eller oplysninger om kunden skal løbende ajourføres.

Stk. 2. Oplyser en person, at vedkommende handler på vegne af en kunde, eller er der i øvrigt tvivl om, hvorvidt en person handler på egne vegne, skal virksomheder og personer endvidere identificere personen, og vedkommendes identitet skal kontrolleres ved en pålidelig og uafhængig kilde. Virksomheder og personer skal yderligere sikre, at fysiske eller juridiske personer, der handler på vegne af en kunde, er beføjet dertil, dog ikke hvis den pågældende er advokat med beskikkelse her i landet eller i et andet EU- eller EØS-land.

[...]

§ 17. Virksomheder og personer omfattet af denne lov skal ud over kravene i §§ 11 og 12 gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvor der vurderes at være øget risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme. Virksomheden eller personen skal i vurderingen tage de højrisikofaktorer i betragtning, som fremgår af bilag 3 til loven, og andre højrisikofaktorer, som må skønnes at være relevante.

Stk. 2. Virksomheder og personer skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, hvis kunden har hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikotredjelande. De skærpede kundekendskabsprocedurer skal omfatte følgende:

1) Indhentelse af yderligere oplysninger om kunden og reelle ejere.

2) Indhentelse af yderligere oplysninger om forretningsforbindelsens tilsigtede karakter.

3) Indhentelse af oplysninger om midlernes oprindelse og kilden til kundens og den reelle ejers formue.

4) Indhentelse af oplysninger om årsagerne til de ønskede eller udførte transaktioner.

5) Indhentelse af godkendelse ved etablering eller videreførelse af forretningsforbindelser hos den person, der er udpeget i henhold til § 7, stk. 2.

6) Skærpet overvågning af forretningsforbindelsen ved at øge antallet af kontroller og ved at udvælge transaktionsmønstre, der kræver nøjere undersøgelse.

Stk. 3. Ud over de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 2, skal virksomheder og personer gennemføre en eller flere yderligere risikobegrænsende foranstaltninger, når fysiske personer eller juridiske enheder gennemfører

transaktioner, der involverer lande, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikotredjelande. Disse foranstaltninger skal bestå i en eller flere af følgende:

- 1) Anvendelse af supplerende elementer af skærpede kundekendingsprocedurer.*
- 2) Indførelse af relevante skærpede indberetningsmekanismer eller systematisk indberetning af finansielle transaktioner.*
- 3) Begrænsning af forretningsforbindelser eller transaktioner med fysiske personer eller juridiske enheder fra de tredjelande, der er identificeret som højrisikotredjelande.*

Stk. 4. Ud over de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 3, skal virksomheder og personer ved forretningsforbindelser eller transaktioner, der involverer lande, som er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikotredjelande, når det vurderes relevant, sikre, at første betaling foretages gennem en konto i kundens navn i et kreditinstitut, der er underlagt krav om kundekendingsprocedurer, der mindst svarer til de kundekendingsprocedurer, der er fastsat i denne lov.

Stk. 5. Kravet i stk. 2 kan på baggrund af en risikovurdering undlades for en filial eller et majoritetsejet datterselskab af en juridisk person, hvor den juridiske person er etableret i et EU- eller EØS-land og underlagt krav, der følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og filialen eller det majoritetsejede datterselskab overholder koncernens politikker og forretningsgange, jf. § 9, stk. 2.”

Kundekendingsprocedure skal gennemføres inden eller senest i forbindelse med, at klientforholdet etableres, jf. hvidvasklovens § 10. Der etableres ikke et klientforhold overfor Peter Petersen da de mødes til fodboldarrangementet den 23. marts 2023, da Søren Skriver ikke der påtager sig et opdrag eller yder de facto rådgivning, men blot tilkendegiver, at han senere gerne vil yde rådgivning.

Besvarelsen skal identificere, at der etableres et klientforhold med Peter Petersen og Hans Hansen den 24. april 2023, hvor Søren Skriver får i opdrag at stifte Megadrive A/S. Det fremgår af opgaven, at Megadrive A/S også skal betragtes som en klient.

Selve opgaven omkring etablering af Megadrive A/S er en opgave omfattet af anvendelsesområdet for advokater i hvidvaskloven, jf. hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 13, a), v), vedrørende oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder, fonde m.v.

Peter Petersen og Hans Hansen skal betragtes som klienter pr. den 24. april 2023, hvorfor der pr. den samme dato skal gennemføres kundekendingsprocedure overfor Peter Petersen og Hans Hansen. Kundekendingsproceduren består i indhentelse og kontrol af identitetsoplysninger, jf. hvidvaskloven, særligt § 11, stk. 1 og stk. 2.

Det kan lægges til grund, at Peter Petersen og Hans Hansen er danske statsborgere, og er i besiddelse af et cpr.nr., hvorfor identitetsoplysningerne skal omfatte navn og cpr.nr., jf. hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra a. Peter Petersens og Hans Hansens identitetsoplysninger skal kontrolleres på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra pålidelig og uafhængig kilde.

Besvarelsen skal nævne, at Hans Hansen bopælsforhold har som konsekvens, at Søren Skriver skal være opmærksom på hvidvasklovens § 17, særligt stk. 2 og stk. 3. Det kan på baggrund af opgaveteksten lægges til grund, at Hans Hansen har fast bopælsadresse på Gibraltar, og at Gibraltar er på Europa Kommissionens liste over højrisikotredjelande. Det følger herefter, at Søren Skriver

skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer overfor Hans Hansen, idet han skal gennemføre de yderligere foranstaltninger, der er nævnt i hvidvasklovens § 17, stk. 2, nr. 1-6, herunder f.eks. indhentelse af yderligere oplysninger om Hans Hansens formue, og hvor hans midler oprinder fra (jf. § 17, stk. 2, nr. 3), ligesom Søren Skriver skal gennemføre en eller flere af de risikobegrænsende foranstaltninger, der er nævnt i hvidvasklovens § 17, stk. 3, nr. 1-3.

Det kan på baggrund af opgaveteksten lægges til grund, at Søren Skriver i forbindelse med registreringen af Megadrive A/S også indgår en klientrelation med dette selskab. Der skal derfor gennemføres kundekendskabsprocedure med selskabet, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra b. For Megadrive A/S skal identitetsoplysningerne omfatte navn og cvr.nr. e.l. For Megadrive A/S skal der endvidere indhentes oplysninger om selskabets reelle ejere, jf. § 11, stk. 1, nr. 3, og der skal gennemføres rimelige foranstaltninger for at klarlægge selskabets ejer- og kontrolstruktur.

De reelle ejere er kun Peter Petersen og Hans Hansen, som Søren Skriver allerede har gennemført kundekendskabsprocedure med ved etableringen af kundeforholdet med dem den 24. april 2023. Bent Bentsen er ikke reel ejer af Megadrive A/S, da han kun ejer 10 %.

God besvarelse

Besvarelsen kan nævne, at Søren Skriver ikke har etableret et klientforhold overfor Sunshine A/S eller Centrumkioskerne ApS. Sunshine A/S og Centrumkioskerne ApS er heller ikke reel ejer af Megadrive A/S, da der er tale om selskaber, og reelle ejere altid er fysiske personer. De reelle ejere af Sunshine A/S er Peter Petersen og Hans Hansen, og dem er der allerede konstateret en kundekendskabsprocedure overfor. Der skal ikke således gennemføres særskilt kundekendskabsprocedure overfor Sunshine A/S eller Centrumkioskerne ApS.

OPGAVE 4 (overordnet vægtning 30 %)

SPØRGSMÅL 1 (vægtning 20 %)

Hvilke muligheder har Sabrina Sogn i henhold til klientkontovedtægten, hvis hun ønsker at undgå at skulle føre klientkontobogholderi på alle årets hverdage, og hvordan skal hun i givet fald indrette sig? (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse

Uddrag af klientkontovedtægten er sålydende:

”§ 3, stk. 2. Klientbogholderiet skal føres i danske kroner hver dag, hvor advokatvirksomheden er åben og på dage, hvor der i øvrigt foretages økonomiske transaktioner fra advokatvirksomheden.

Stk. 3. Advokatvirksomheden betragtes som åben på alle dage, hvor der er personale til stede, og hvor virksomheden ud ad til i øvrigt fremstår tilgængelig.

[...]

§ 4, stk. 3. Advokatrådet kan meddele dispensation fra reglerne i stk. 1 og 2 og § 3, stk. 2, hvis det under hensyn til tilsvarets størrelse, antallet af posteringer og omstændighederne i øvrigt findes ubetænkeligt. Ansøgning skal ske på en særlig formular, der skal attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor.”

Det følger af klientkontovedtægtens § 3, stk. 2, at en advokat har pligt til at bogføre, når advokatvirksomheden er åben, eller når der i øvrigt foretages transaktioner fra virksomheden.

Det fremgår, at Sabrina Sogn påtænker at arbejde tre eller fire dage om ugen, og hvis advokatvirksomheden er reelt lukket de øvrige dage, vil hun ikke have pligt til at foretage sig noget i forhold til klientbogholderiet de pågældende dage. Det fremgår af KKV § 3, stk. 3, at hun skal sørge for, at advokatvirksomheden ikke fremstår som tilgængelig på lukkedage, dvs. at hun skal sørge for retvisende autosvar på mail, hjemmeside, telefonsvarer osv. Hun skal også undlade selv at gennemføre transaktioner fra klientbankkonti på lukkedage.

Alternativt kan Sabrina Sogn søge om dispensation fra kravet om daglig bogføring jf. § 4, stk. 3.

En dispensation giver typisk advokaten adgang til kun at bogføre to eller tre gange om ugen. Dispensationen gives for et år ad gangen, og kræver at Sabrina Sogn i forhold til klientbankkontoen holder en lav aktivitet - antallet af posteringer og tilsvarets størrelse - året igennem.

God besvarelse

Den gode besvarelse kan nævne, at en advokat kan vælge at tilrettelægge driften sådan, at advokaten ikke kommer i besiddelse af betroede midler, og altså undlade overhovedet at oprette en klientbankkonto. Advokaten må da lægge ud for forskellige omkostninger som f.eks. en retsafgift, og indkræve beløbet hos klienten efterfølgende.

SPØRGSMÅL 2 (vægtning 60 %)

Hvordan skulle Sabrina Sogn den 11. oktober 2023 forholde sig i anledning af de nævnte bevægelser på henholdsvis driftskontoen og samle klientbankkontoen? (Svaret skal begrundes)

Minimumsbesvarelse

Uddrag af klientkontovedtægten er sålydende:

”2, stk. 1. Det samlede beløb, som er betroet advokaten eller advokatselskabet som led i advokatvirksomhed, betegnes i denne vedtægt som klienttilsvaret.

Stk. 2. Klienttilsvaret skal indestå på en særlig konto i pengeinstitut (klientbankkonto). Klientbankkontoen skal betegnes som klientkonto.

[...]

§ 9. På en klientbankkonto må advokaten og advokatselskabet kun hæve følgende:

- 1) Beløb, som udbetales til en klient eller som led i behandling af klientens sag.
- 2) Beløb, som advokaten eller advokatselskabet har til gode hos en klient i henhold til bogført mellemværende, der berettiger til modregning.
- 3) Beløb, som efter opgørelse og afstemning overstiger advokatens eller advokatselskabets samlede tilsvaret.

Stk. 2. Beløb, som hæves i henhold til stk. 1, nr. 1 eller 2, må ikke overstige tilsvaret over for klienten.

Stk. 3. Beløb, som hæves i henhold til stk. 1, nr. 2 eller 3, skal indsættes på advokatens eller advokatselskabets driftskonto i pengeinstitut.”

Uddrag af AER:

”Art. 64, stk. 2. Reglerne om betroede midler finder anvendelse på deposita.”

Minimumsbesvarelse

Indbetaling fra det offentlige

Klientkontovedtægts § 2, stk. 1 og 2, fastslår, at beløb, som betros en advokat som led i dennes udøvelse af advokatvirksomhed skal indestå på en klientbankkonto. Derfor skal de 21.500 kr., som tilhører Georg Gormsen, overføres fra driftskonto til klientbankkonto. Beløbet på 38.500 kr. tilhører Sabrina Sogn og hører derfor til på driftskontoen.

Indbetaling fra Jette Jespersen A/S

Jette Jespersen A/S har - måske ved en fejl - indbetalt 73.000 kr. i stedet for det fakturerede beløb på 78.000 kr., og der mangler således 5.000 kr., svarende til moms af det fakturerede salær.

Det fremgår af de advokatetiske regler art. 64, stk. 2, at klientkontovedtægts regler gælder for deposita. Udgangspunktet er derfor, at de opkrævede 50.000 kr. skal blive stående på klientbankkontoen.

Sabrina Sogn kan (og skal) overføre det beløb, som Jette Jespersen A/S har indbetalt til dækning af hendes honorar jf. KKV § 9, stk. 1, nr. 2) om berettiget modregning, til sin driftskonto. At beløbet ikke bare kan blive stående på klientbankkontoen følger af KKV § 2, stk. 5 og § 4, stk. 1, vedrørende daglig overensstemmelse mellem det samlede tilsvaret og indestående på klientbankkonto.

Besvarelsen skal tage stilling til, om der skal overføres 25.000 kr. eller 20.000 kr. til driftskontoen. Det følger af advokatnævnspraksis og vejledningen til klientkontovedtægten, at beløb, som er indbetalt til advokaten ”øremærket” til et bestemt formål, ikke kan anvendes til modregning for advokatens tilgodehavende. Det fremgår af beskeden knyttet til overførslen fra Jette Jespersen A/S, at der er tale om "Depositum retsafgift mv", hvilket må være tilstrækkeligt til at statuere en "øremærkning" af 53.000 kr. til de to formål, depositum og retsafgift. De 53.000 kr. skal dermed forblive på klientbankkontoen, og Sabrina Sogn må nøjes med at overføre 20.000 kr. til driftskontoen.

Kontooprettelsesgebyr

Ifølge klientkontovedtægts § 13 er det tilladt for et pengeinstitut at opkræve gebyrer vedrørende en klientbankkonto direkte på kontoen, hvis dette forinden er aftalt med advokaten. Gebyret er klienterne uvedkommende, og Sabrina Sogn må derfor uden unødigt ophold efter pengeinstitutts hævning indsætte et tilsvarende beløb på klientbankkontoen.

God besvarelse

Den gode besvarelse kan konstatere, at der bliver tale om en samlet regulering på 2.300 kr. fra driftskonto til klientbankkonto:

Indbetalt Jette Jepsen A/S	73.000	
Kontooprettelse		<u>800</u>
Saldo klientkonto		72.200

Jette Jepsen A/S, depositum		50.000
Jette Jepsen A/S, retsafgift	3.000	
Georg Gormsen, erstatning		<u>21.500</u>
Tilsvar i alt		74.500

Regulering 2.300 (For lidt indestående)

Den gode besvarelse kan herudover nævne, at depositum er momspligtigt.

SPØRGSMÅL 3 (vægtning 20 %)

Giv en redegørelse for, hvilken klientkontoerklæring Sabrina Sogn henholdsvis Per Påske skal indgive til Advokatrådet for hele eller dele af 2023, og hvornår erklæringerne skal indgives?

Minimumsbesvarelse

Per Påske har efter det oplyste deponeret sin besiddelse pr. 1. oktober 2023, og skal derfor indgive en sluterklæring i henhold til KKV § 15, stk. 2. Erklæringen skal afgives på Formular I jf. KKV § 14, stk. 4, nr. 1, idet Per Påske i 2023 som interessent har haft tilsvar af betroede midler. Fristen for indgivelsen af erklæringen er en måned.

KKV § 14, stk. 4. Advokatrådet udsteder en formular, betegnet Formular I, som anvendes af

- 1) advokater, der personligt og direkte er ejere af eller interessenter i en advokatvirksomhed, og som i det forløbne år har haft tilsvar af betroede midler, og*
- 2) advokatselskaber, der i det forløbne år har haft tilsvar af betroede midler.*

KKV § 15, stk. 2. Den i stk. 1 nævnte person skal inden en måned efter deponering eller bortfald af retten til at udøve advokatvirksomhed, afgive en klientkontoerklæring pr. ophørsdatoen (sluterklæring). § 14, stk. 3-8, finder tilsvarende anvendelse ved afgivelse af sluterklæring.

Sabrina Sogn skal afgive årlig erklæring pr. 31. december 2023 dækkende hele året. Da hun også har tilsvar af betroede midler, skal erklæringen afgives på Formular I. Fristen fastsættes af Advokatrådet og er sædvanligvis den 31. marts.

God besvarelse

Den gode besvarelse kan redegøre for, at sluterklæringen bør fastslå, at Per Påske pr. ophørsdagen ikke længere er i besiddelse af betroede midler, dvs. at tilsvaret pr. 1. oktober skal være 0 kr.

Erklæringen skal dække perioden 1. januar 2023 – 1. oktober 2023, og revisors handlinger/erklæring skal således udføres for årets første ni måneder.

Sabrina Sogns erklæring skal dække perioden 1. januar 2023 – 31. december 2023, og revisors handlinger/erklæring skal dermed gælde hele året, dvs. både klientmellemværende i regi interessentskabet og det efterfølgende klientbogholderi i enkeltmandsvirksomheden.